

Folkhälsomyndigheten

Kulturdepartementet

Handläggare

Karin Junehag källman

Vårt ärendenummer

02479 2016

Ert ärendenummer

Ku2016/01696/DISK

Datum

20161213

Sida

1 (2)

Folkhälsomyndighetens remissyttrande över

betänkandet SOU 2016:44 Kraftsamling mot antiziganism

Kraftsamling mot antiziganism

Folkhälsomyndigheten har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter angående rubricerade remiss och har följande att anföra:

Sammanfattning

Folkhälsomyndigheten stödjer väsentligen förslagen i den utredning som Kommissionen beskriver i SOU 2016:44. Det är ett gemensamt ansvar att kraftsamla mot antiziganism för att kunna överbrygga den förtroendeklyfta som finns mellan romer och samhället i övrigt. Folkhälsomyndigheten anser dock att bildandet av ett nationellt center för romska frågor behöver utredas ytterligare.

Folkhälsomyndighetens utgångspunkt

Folkhälsomyndigheten stödjer helt regeringens arbete för att åstadkomma kraftsamling i arbetet mot antiziganism och överbrygga den förtroendeklyfta som finns mellan romer och samhället. Att stärka skyddet av de nationella minoriteterna och urfolk ingår i Sveriges arbete med att värna om de mänskliga rättigheterna. Det övergripande nationella folkhälsopolitiska målet ”att skapa samhälleliga förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen” är en intention i detta arbete.

Folkhälsomyndigheten har ett övergripande ansvar för uppföljning av befolkningens hälsa och för sektorsövergripande uppföljning av utvecklingen av folkhälsans bestämningsfaktorer, med särskilt ansvar för att framställa statistik inom folkhälsoområdet och främja tillgång till sådan statistik, samt utvärdera insatser och metoder inom folkhälsoarbetet. Därmed har myndigheten ett samlat ansvar för samordnad uppföljning av folkhälsan.

I regeringens instruktion till Folkhälsomyndigheten ingår att myndigheten ska *analysera utvecklingen av hälsan och hälsans bestämningsfaktorer och hur bestämningsfaktorerna fördelas efter kön, etnisk eller kulturell bakgrund, socioekonomisk tillhörighet, sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck, funktionsnedsättning och ålder* (SFS 2016:89). Utifrån denna utgångspunkt utgör romerna en angelägen grupp att beakta, då de är en lagstadgad nationell minoritet sedan 1/1 2010.

Folkhälsomyndigheten har ett pågående regeringsuppdrag ”Att samråda med nationella minoriteter och urfolk för att förbättra förutsättningarna för gruppernas hälsa” vilket innebär regelbundna dialoger med alla nationella minoritetsgrupper och urfolk, för att gemensamt med varje minoritetsgrupp utforma ett förslag till plan för hur samråd/dialog ska utvecklas på lång sikt mellan myndigheten och de nationella minoriteterna. I uppdraget ingår även att beskriva hur uppföljning av hälsa ska kunna utformas utifrån de nationella minoriteternas och urfolkets behov. Inom ramen för uppdraget har myndigheten vid flera möten under 2016 haft dialog med romer för att diskutera och komma överens om uppföljning av romers hälsa.

Folkhälsomyndigheten ska enligt regeringens instruktion även svara för kunskapsuppbyggnad inom sitt ansvarsområde.

Folkhälsomyndighetens ställningstagande

Folkhälsomyndigheten instämmer väsentligen i kommissionens rekommendationer med syftet att öka romers delaktighet i samhället. Dock anser myndigheten att bildandet av ett nationellt center för romska frågor behöver utredas ytterligare. I det föreslagna nationella centret för romska frågor (5.3) saknar Folkhälsomyndigheten en fördjupad beskrivning av vad som kommer att skilja det föreslagna nationella centret för romska frågor från andra myndigheters formella uppdrag omkring exempelvis informations- och kunskapsutveckling och uppföljning av hälsan hos romer. De uppgifter som beskrivs, uppföljning och kunskapsutveckling (5.3.3), är nära relaterade till nuvarande myndigheters uppdrag, t.ex Vårdanalys och Socialstyrelsen, vilka redan har ett ansvar för kunskapsutveckling och uppföljning. Folkhälsomyndigheten betonar betydelsen av att myndigheter utifrån sitt ansvarsområde även fortsättningsvis har ett samlat ansvar för kunskapsuppbyggnad och uppföljning. Samverkan med myndigheter, andra nationella aktörer och det eventuellt blivande nationella centret för romska frågor är betydelsefullt utifrån aspekten att öka kunskap och förståelse för respektive organisations uppdrag. En befarad konsekvens av att inrätta det föreslagna centret för romska frågor, är dock att de romska frågorna riskerar att i mindre utsträckning bli inkluderade i andra samhällsstrukturer, vilket i sin tur skulle kunna leda till ökad segregation av romer.

Myndigheten anser att det är av vikt att uppföljning och kunskapsframtagning görs på ett samordnat sätt som även möjliggör jämförelser mellan grupper.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören, Johan Carlson. I den slutliga handläggningen har avdelningscheferna Anders Tegnell och Anna Bessö samt enhetschefen Ann Lindstrand deltagit. Utredaren, Karin Junehag Källman har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut

Karin Junehag Källman